

SOYUT CEBİR DERSİ ÖDEV SORULARI III

SORU 1: $\Phi : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Q}^*$ fonksiyonu aşağıdaki gibi tanımlansın.

$$\Phi(x) = \begin{cases} 1, & x \text{ çift ise} \\ -1, & x \text{ tek ise} \end{cases}$$

Φ nin homomorfizm olduğunu gösteriniz. Çekirdeğini bulunuz.

SORU 2: $f : G \rightarrow H$ bir izomorfizm ise $g \in G$ için $m(g) = m(f(g))$ dir. Gösteriniz.

SORU 3: G ve H iki grup $f : G \rightarrow H$, $g : H \rightarrow G$ iki fonksiyon olsun.

i) f örten, f ve $g \circ f$ homomorfizm ise g de homomorfizmdir.

ii) g birebir, g ve $g \circ f$ homomorfizm ise f de homomorfizmdir. Gösteriniz.

SORU 4: $(G, \cdot)$ bir grup olmak üzere G de “ $\circ$ ” ikili işlemi $a \circ b = b \cdot a$ olarak tanımlanıyor. $(G, \circ)$ nın bir grup olduğunu gösteriniz. $(G, \cdot) \cong (G, \circ)$ olduğunu gösteriniz

SORU 5:

$$\begin{aligned} I_a : G &\longrightarrow G \\ x &\longmapsto axa^{-1} \end{aligned}$$

şeklinde tanımlı fonksiyonun bir izomorfizm olduğunu biliyoruz. Buna göre;

$$H = \{I_a | I_a : G \rightarrow G, a \in G\}$$

için

$$\begin{aligned} \Phi : G &\longrightarrow H \\ a &\longmapsto I_a \end{aligned}$$

ile tanımlı fonksiyonun bir homomorfizm olduğunu gösteriniz. Çekirdeğini bulunuz.

SORU 6: $G = \{\alpha_{\alpha,b} : \alpha_{\alpha,b}(x) = ax + b, a \neq 0, a, b, x \in \mathbb{R}\}$ şeklinde tanımlı bir grup olsun.

$$\begin{aligned} \Phi : G &\longrightarrow G \\ \alpha_{\alpha,b} &\longmapsto \alpha_{\alpha,0} \end{aligned}$$

fonksiyonunun bir homomorfizm olduğunu gösteriniz. Φ nin çekirdeğini ve görüntüsünü bulunuz.

SORU 7: G bir grup ve

$$\begin{aligned} f : G &\longrightarrow G \\ x &\longmapsto x^{-1} \end{aligned}$$

bir izomorfizm ise G nin Abelyen grup olduğunu gösteriniz.

SORU 8: $(G, \circ)$ bir grup ve S bir küme, $f : S \rightarrow G$, $1 : 1$ ve örten olsun. S üzerinde;

$$x * y = f^{-1}(f(x) \circ f(y))$$

işlemi tanımlansın. $(S, *)$ in bir grup ve $(S, *) \cong (G, \circ)$ olduğunu gösteriniz.

SORU 9: $\mathbb{R} \setminus \{-1\}$ üzerinde

$$a * b = a + b + ab$$

ikili işlem olsun.

$$\begin{aligned} f : \mathbb{R} \setminus \{-1\} &\longrightarrow \mathbb{R}^* \\ a &\longmapsto 1 + a \end{aligned}$$

fonksiyonu yardımıyla $(\mathbb{R} \setminus \{-1\}, *)$ in bir grup olduğunu gösteriniz.

SORU 10: $f : G \rightarrow G'$ bir grup homomorfizmi olsun. G Abelyen (veya devirli) ise $f(G)$ nin Abelyen(veya devirli) olduğunu gösteriniz.

SORU 11: G Abelyen grup ve $n \in \mathbb{Z}$ olsun.

$$\begin{aligned} f : G &\longrightarrow G \\ x &\longmapsto x^n \end{aligned}$$

fonksiyonunun homomorfizm olduğunu gösteriniz.

SORU 12: $\Phi, \mathbb{Z}_{30}$ dan 5. dereceden olan bir gruba homomorfizm olsun. Bu durumda $\text{Çek}\Phi$ yi belirleyiniz.

SORU 13: $\Phi, \mathbb{Z}_{30}$ dan $\mathbb{Z}_{30}$ a bir homomorfizm ve $\text{Çek}\Phi = \{0, 10, 20\}$ olsun. $\Phi(23) = 9$ ise 9 a giden bütün elemanları bulunuz.

SORU 14: G bir grup olmak üzere $A = \{f \mid f : G \rightarrow G \text{ izomorfizm}\}$ kümesinin bir grup olduğunu gösteriniz. Buradan her $g \in G$ için τ_g ,

$$\tau_g(x) = gxg^{-1} \quad (x \in G)$$

biçiminde tanımlanan G den G ye bir fonksiyon olsun. Bu durumda

a) Her $g \in G$ için $\tau_g \in A$ olduğunu gösteriniz.

b) Φ, G den A ye tanımlanan $\Phi(g) = \tau_g$ ($g \in G$) biçiminde bir fonksiyon olsun. Φ nın, çekirdeği $\text{Mer}(G)$ olan bir homomorfizm olduğunu gösteriniz.

SORU 15: İzomorfizm ve homomorfizm kavramları arasındaki ilişki nedir? Buradan

$$\mathbb{C}^* \ \& \ \mathbb{R}^+ \ \& \ \mathbb{R}$$

grupları arasındaki ilişkiyi inceleyiniz.

